

عنوان مقاله:

تحلیل مفهوم اخلاق در خانواده از منظر امام سجاد(ع)

محل انتشار:

فصلنامه فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، دوره 18، شماره 65 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

سیدرضا طباطبائی نیا - گروه تاریخ و تمدن ملل اسلامی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

داود رنجبران - گروه تاریخ تطبیقی و تحلیل هنر اسلامی، واحد تهران، دانشگاه هنر، تهران، ایران

مریم شاهوردی - گروه روانشناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

محمد رضا یوسفی - گروه زبان و ادبیات عربی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

محمد مهدی صفورائی پاریزی - گروه روانشناسی، واحد قم، جامعه المصطفی العالمیه، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

دستیابی به سبک زندگی دین محور، درگرو رعایت بایسته های اخلاقی است. یکی از منابع اصلی احصاء اصول اخلاق در خانواده منابع دینی است. این پژوهش با هدف مفهوم شناسی اخلاق در خانواده از منظر امام سجاد علیه السلام در صحیفه سجاده انجام شد. از نظر هدف، پژوهش حاضر کاربردی است و با رویکرد کیفی و روش تحلیل محتوا که به طریقه کد گذاری بازو محوری صورت پذیرفت، در مرحله کد گذاری باز، پنجاه و چهار دعای کتاب صحیفه سجاده با مضمون اخلاق در خانواده و سیره آن حضرت به روش کتابخانه ای مورد بررسی قرار گرفت و که حاصل کد گذاری باز و محوری رسیدن به (۱۱۸) کد اولیه و (۱۲) مقوله فرعی و (۴) مقوله اصلی بود که بر اساس آن مدل اخلاق در خانواده مفهوم بندی شد. یافته های پژوهش در چهار مقوله محوری شامل: رهیافت های اخلاقی عمومی در خانواده، رهیافت اخلاقی ویژه در روابط همسری، تعامل والدین با فرزندان رهیافت های اخلاقی ویژه تعامل فرزندان با والدین سازمان یافت. اصول اخلاقی عمومی در خانواده شامل چهار مولفه: «رفتار محبت آمیز»، «عفو و گذشت»، «همکاری و تشریک مساعی» و «احترام متقابل» است. رهیافت های اخلاقی ویژه روابط زوجین براساس مولفه محوری «مدارا و سازگاری» مفهوم بندی شد. والدین در ارتباط با فرزندان خود به رعایت «بایسته های تربیت»، «حفظ و مراقبت»، و «نظارت» امر شده و مولفه های رهیافت های اخلاقی فرزندان در ارتباط با والدین شامل: «احسان و نیکی»، «حمایت»، «اطاعت»، و «مراقبت» می شود. یافته های این پژوهش می تواند در جهت سیاست گذاری آموزشی و تربیتی نهادهای فرهنگی - تربیتی همچون، خانواده، آموزش و پرورش، دانشگاه و رسانه ها مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

اخلاق، خانواده، صحیفه سجاده، روابط همسری، تعامل والدین و فرزندان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1883973>

